

**Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Факультет торгівлі та маркетингу**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

Європейська кредитно-трансферна система (ЄКТС)

Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність	D7 «Торгівля»
Освітня програма	«Товарознавство та організація зовнішньої торгівлі»
Освітній ступінь	«магістр»

Київ 2026

3. Освітня програма

3.1. Профіль освітньої програми «Товарознавство та організація зовнішньої торгівлі» зі спеціальності D7 «Торгівля»

Керівник проєктної групи (гарант освітньої програми) – Мокроусова О.Р.
д-р техн. наук, проф.

1 – ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Державний торговельно-економічний університет Факультет торгівлі та маркетингу Кафедра товарознавства та митної справи
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Другий (магістерський) рівень вищої освіти Кваліфікація – Магістр підприємництва та торгівлі
Галузь знань	Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D7 Торгівля
Назва освітньої програми	Товарознавство та організація зовнішньої торгівлі
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Відповідність стандарту вищої освіти МОН України	Відповідає стандарту вищої освіти МОН України (наказ № 962 від 05.07.2024 р.)
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний. Обсяг освітньо-професійної програми – 90 кредитів ЄКТС. Нормативний строк підготовки 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності УД 11017643, дійсний до 31.12.2027, виданий Акредитаційною комісією Міністерства освіти і науки України
Цикл, рівень вищої освіти	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL-7 рівень
Передумови вступу на освітню програму	Освітній ступінь бакалавра (6 рівень НРК) або вищий рівень
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До затвердження нової редакції освітньо-професійної програми

Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://knute.edu.ua/
2 – МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	
Формування й розвиток професійних компетентностей у сфері торгівлі та зовнішньоекономічної діяльності, що направлені на здобуття знань, вмінь і навичок, необхідних для прийняття науково-практичних рішень та самостійного виконання комплексних завдань дослідницько-інноваційного характеру	
3 – ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	
<i>Предметна область</i>	
Об’єкти вивчення: діяльність суб’єктів господарювання підприємницьких і торговельних структур з виробництва та обігу товарів і послуг, яка здійснюється з метою забезпечення їх ефективного управління і розвитку. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв’язувати складні завдання і проблеми у галузі підприємництва та торгівлі або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог. Теоретичний зміст предметної області: наукові теорії, положення, концепції, принципи підприємництва та торгівлі й методологія їхнього використання для ефективного управління і розвитку підприємницьких і торговельних структур.	
Методи, методики та технології: система інноваційних методів, професійних методик та технологій управління, сучасні цифрові технології. Інструменти та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи, прилади та обладнання (комп’ютерна техніка, спеціалізоване програмне забезпечення).	
<i>Орієнтація освітньої програми</i>	
Освітньо-професійна, прикладна, дослідницька.	
<i>Основний фокус освітньої програми</i>	
Спеціальна освіта у галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» за спеціальністю D7 «Торгівля» з поглибленим вивченням теоретико-методичних товарознавчих засад для розв’язування завдань та прийняття інноваційних рішень в торгівлі та зовнішньоекономічній діяльності; формуванням знань та вмінь до експертних досліджень, оціночної діяльності та управління конкурентоспроможністю товарів у сфері міжнародної торговельної діяльності. Ключові слова: торгівля, товарознавство, зовнішньоекономічна діяльність, експертиза зовнішня торгівля.	

<i>Особливості програми</i>
Програма передбачає поглиблену теоретичну та спеціальну практичну підготовку, виконується в активному дослідницькому середовищі. Програма вимагає спеціальної практичної підготовки в торговельних структурах та організаціях, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність. Надає можливості для реалізації програми академічної мобільності учасників освітнього процесу.
4 – ПРИДАТНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПОДАЛЬШОГО НАВЧАННЯ
<i>Придатність до працевлаштування</i>
Випускники програми можуть обіймати первинні посади, а також керівні посади відповідно до професійних назв робіт, які є складовими таких класифікаційних групувань відповідно до класифікатора професій ДК 003:2010: 1221.2 Начальник відділу; 1224 Завідувач підприємства роздрібною торгівлі; 1224 Керівник торговельно-економічної місії; 1229.1 Головний інспектор ; 1229.1 Головний державний інспектор ; 1229.1 Заступник директора департаменту - начальник відділу ; 1229.1 Заступник начальника управління (самостійного) - начальник відділу; 1229.1 Начальник відділу (у складі управління); 1229.1 Начальник відділу (центральні органи державної влади) ; 1229.1 Директор департаменту ; 1229.3 Начальник служби; 1229.7 Головний експерт; 1235 Начальник відділу зовнішньої кооперації;

1237.1 Головний товарознавець;

1238 Керівник установи (структурного підрозділу) із стандартизації, сертифікації та якості;

1314 Директор (керівник) малої торговельної фірми;

1317 Керуючий агентством (страховим, торговельним, нерухомості, рекламним тощо);

1451 Менеджер (управитель) в торгівлі транспортними засобами;

1452 Менеджер (управитель) в оптовій торгівлі ;

1453 Менеджер (управитель) в роздрібній торгівлі побутовими та непродовольчими товарами ;

1454 Менеджер (управитель) в роздрібній торгівлі продовольчими товарами;

1475.4 Менеджер (управитель) із зовнішньоекономічної діяльності;

1475.4 Менеджер (управитель) з постачання;

1475.4 Менеджер (управитель) із збуту;

1493 Менеджер (управитель) систем якості;

2310.2 Асистент

2419.2 Експерт із зовнішньоекономічних питань;

2419.2 Консультант із зовнішньоекономічних питань;

2419.2 Фахівець-аналітик з дослідження товарного ринку;

2419.3 Державний експерт;

2429 Експерт;

2429 Судовий експерт;

2433.1 Молодший науковий співробітник (інформаційна аналітика);

2433.1 Науковий співробітник (інформаційна аналітика);

2433.1 Науковий співробітник-консультант (інформаційна аналітика).

Подальше навчання	
Випускники даної освітньої програми мають право продовжити навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти та набути додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.	
5 – ВИКЛАДАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
Викладання та навчання	
Збалансоване поєднання аудиторних занять (лекції-дискусії, практичні заняття, самостійна робота з інформаційними джерелами, консультації викладачів), дистанційного навчання та самостійної роботи на засадах проблемно-орієнтованого, інтерактивного навчання та самонавчання, навчання через практичну підготовку.	
Оцінювання	
Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання студентів та аспірантів у ДТЕУ», «Положення про організацію освітнього процесу студентів» та передбачає проведення таких контрольних заходів: поточний та підсумковий контроль, атестація.	
Поточний контроль проводиться на практичному/лабораторному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів та набутих практичних навичок під час виконання завдань лабораторних/практичних робіт.	
Підсумковий контроль – контрольні заходи, що передбачають встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента, що здійснюється в університеті у формі екзамену.	
Результати навчання студентів у ДТЕУ оцінюються за 100-бальною шкалою, де: 60-100 балів – результати навчання, що дають студенту право здобути кредити ЄКТС; 0-59 балів – незадовільні результати навчання, що не дають студенту право здобути кредити ЄКТС.	
6 – ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
Інтегральна компетентність	
Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва та торгівлі або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.	
Загальні компетентності	
ЗК 1	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
ЗК 2	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
ЗК 3	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК 4	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 5	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
ЗК 6	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
СК 1	Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких та торговельних структур.
СК 2	Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій та торговельній діяльності.
СК 3	Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та торгівлі
СК 4	Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності
СК 5	Здатність до ініціювання і реалізації інноваційних проектів в підприємницькій та торговельній діяльності
СК 6	<i>Здатність розробляти та впроваджувати системи управління якістю в діяльність підприємств відповідно до вимог міжнародних стандартів</i>
СК 7	<i>Здатність проводити ідентифікацію, експертизу товарів та здійснювати митні процедури</i>
СК 8	<i>Здатність оцінювати ефективність та ризики при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності</i>
7 – ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
1	Адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності
2	Визначати, аналізувати проблеми підприємництва і торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення
3	Розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети
4	Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп
5	Професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та торгівлі
6	Розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність
7	Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва і торгівлі
8	Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких та торговельних структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень

9	Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності
10	Вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких і торговельних структур за умов невизначеності та ризиків
11	Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких і торговельних структур
12	<i>Вміти проводити заходи щодо розробки та впровадження систем управління якістю на підприємствах відповідно до вимог міжнародних стандартів</i>
13	<i>Вміти проводити експертизу товарів в міжнародній торгівлі та здійснювати митні процедури з дотриманням законодавства</i>
14	<i>Оцінювати ефективність зовнішньоторговельних операцій та визначати ризики при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності</i>

8 – РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Кадрове забезпечення

Всі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму мають фахові знання та володіють професійними навичками в сфері торгівлі та зовнішньоекономічної діяльності, за кваліфікацією відповідають профілю і напрямку дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж педагогічної роботи та досвід практичної роботи.

У процесі організації навчального процесу залучаються професіонали з досвідом дослідницької, управлінської, інноваційної, творчої та фахової роботи, іноземні лектори.

Можлива участь закордонних фахівців та фахівців-практиків при викладанні дисциплін циклу професійної підготовки.

Всі науково-педагогічні працівники кожні п'ять років проходять стажування / підвищення кваліфікації.

Матеріально-технічне забезпечення

Основу матеріально-технічного забезпечення складають навчальні приміщення, комп'ютерні класи, лабораторії та спеціальні кабінети з сучасними програмними ресурсами, що забезпечують якісну підготовку магістрів за освітньою програмою «Товарознавство та організація зовнішньої торгівлі» протягом усього циклу підготовки.

Матеріально-технічна база повністю відповідає Ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності. Для зручності здобувачів вищої освіти функціонують корпоративна система дистанційного навчання та автоматизована система управління освітнім процесом «МІА: Освіта». В університеті обладнані сучасні комп'ютерні класи зі спеціалізованим програмним забезпеченням, функціонує Навчально-науковий центр бізнес-симуляції та працює Smart-бібліотека. Створенні всі умови для навчання осіб з інвалідністю. Наявна соціально-побутова інфраструктура ДТЕУ

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Для кожної освітньої програми в університеті розробляється Інформаційний пакет ЄКТС.

Кожен студент через особистий кабінет АСУ «МІА: Освіта» може переглянути та сформувати власний індивідуальний план, переглянути навчальний план, здобуті бали за дисциплінами, розклад занять та комунікувати з учасниками освітнього процесу.

Програми, робочі програми, силабуси дисциплін та критерії оцінювання за освітніми компонентами розміщені на корпоративній платформі дистанційного навчання.

В електронному репозитарію університету розміщено повнотекстовий доступ до наукової та навчальної літератури ДТЕУ, рукописи кваліфікаційних робіт та дисертацій на здобуття наукових ступенів.

Для зручності здобувачів вищої освіти в університеті розроблений Каталог навчальних дисциплін, відповідно якого студенти мають право обирати вибіркові освітні компоненти.

9 – АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

Національна кредитна мобільність

Національна кредитна мобільність здійснюється в межах укладених меморандумів про співпрацю між ДТЕУ та іншими закладами вищої освіти (наукових установах) України відповідно до законодавства

Міжнародна кредитна мобільність

Університетом укладені договори про співробітництво між ДТЕУ та іноземними закладами вищої освіти, в рамках яких здійснюється партнерський обмін та навчання студентів за Міжнародними програмами і проектами в рамках програми Еразмус+

Навчання іноземних здобувачів вищої освіти

Здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства

3.2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

3.2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційний екзамен, випускна кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма контролю
Обов'язкові компоненти ОПП			
ОК 1	Організація зовнішньоторговельних операцій	6	екзамен
ОК 2	Ідентифікація та методи визначення фальсифікації товарів	6	екзамен
ОК 3	Митні процедури	6	екзамен
ОК 4	Експертиза в міжнародній торгівлі	7,5	екзамен
ОК 5	Управління якістю	7,5	екзамен
ОК 6	Управління ризиками в зовнішньоекономічній діяльності	6	екзамен
ОК 7	Міжнародне торгове право	6	екзамен
ОК 8	Практична підготовка	9	залік
ОК 9	Підготовка кваліфікаційної роботи та захист	12	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент		66	
Вибіркові компоненти ОПП			
ВК 1	Освітній компонент 1	6	екзамен
ВК 2	Освітній компонент 2	6	екзамен
ВК 3	Освітній компонент 3	6	екзамен
ВК 4	Освітній компонент 4	6	екзамен
Загальний обсяг вибірових компонент		24	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		90	

Здобувачі вищої освіти обирають вибіркові навчальні дисципліни (дод.) через особистий кабінет порталу «МІА: Освіта». Опис навчальних дисциплін та їх пререквізити представлені в Каталозі навчальних дисциплін ДТЕУ.

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

3.3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної задачі або проблеми в сфері підприємництва та торгівлі, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

Кваліфікаційна робота має бути виконана з дотриманням норм академічної доброчесності

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

3.4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОБОВ'ЯЗКОВИМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Компоненти Компетентності	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9
ЗК 1						+	+	+	+
ЗК 2		+	+	+	+	+	+		+
ЗК 3					+		+		
ЗК 4	+		+	+			+	+	
ЗК 5					+	+		+	+
ЗК 6		+	+	+	+				+
СК 1	+				+	+	+		
СК 2		+		+	+			+	+
СК 3	+					+	+		+
СК 4			+	+	+	+	+	+	+
СК 5	+								+
СК 6					+				
СК 7		+	+	+				+	+
СК 8	+					+		+	+

3.5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ ОБОВ'ЯЗКОВИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Компоненти Програмні результати навчання	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9
1						+	+	+	+
2		+	+	+	+	+	+		+
3					+		+		
4	+		+	+			+	+	
5					+	+		+	+
6		+			+			+	+
7	+				+	+			
8		+		+	+			+	+
9	+					+	+		+
10			+	+	+	+	+	+	+
11	+								+
12				+	+				
13		+	+					+	+
14	+		+			+		+	+

Розроблено робочою групою у складі

1. Мокроусова Олена Романівна, докт. техн. наук, проф., проф. каф. товарознавства та митної справи, гарант освітньої програми
2. Мазаракі Анатолій Антонович, докт. екон. наук, проф., ректор ДТЕУ
3. Мережко Ніна Василівна, докт. техн. наук, проф., завідувач каф. товарознавства та митної справи
4. Сім'ячко Олена Іванівна, канд. техн. наук, доц., доц. каф. товарознавства та митної справи
5. Жалдак Марина Павлівна, докт. філософії, доц. каф. товарознавства та митної справи
6. Литвин Анастасія Валеріївна, студ. 1 курсу 12м групи, ОС «магістр» факультету торгівлі та маркетингу

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів

1. Ковтун Петро, генеральний директор ТОВ «Нова лінія1»
2. Влад-Москаленко Тетяна, директор департаменту управління постачаннями ЗЕД ТОВ «Нова лінія1»

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ВИБІРКОВИХ КОМПОНЕНТІВ

Код	Освітні компоненти	Кредити ЄКТС
ВК 1.	Аналітика Big Data	6
ВК 2.	Експертиза коштовностей та антикваріату	6
ВК 3.	Експертиза паливно-мастильних матеріалів та транспортних засобів	6
ВК 4.	Митна логістика	6
ВК 5.	Міжнародне технічне регулювання	6
ВК 6.	Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств	6

4. Інформація про освітні компоненти (дисципліни).

4.1. Назва. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027.

Семестр. I

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Мельник Т.М. проф., д.е.н., зав. каф. міжнародного менеджменту.

Результати навчання. Формування комплексу знань щодо класифікації, змісту, особливостей організації та здійснення зовнішньоторговельних операцій, методів їх техніко-економічного обґрунтування, митного оформлення, а також формування практичних навичок у частині виконання розрахунків, які сприятимуть ефективному здійсненню зовнішньоторговельних операцій в сучасних ринкових умовах.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Економіка і фінанси підприємства», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»

Зміст. Поняття зовнішньоторговельної операції, її об'єкти та суб'єкти. Зовнішньоторговельні операції купівлі-продажу товарів. Встановлення цін у зовнішньоторговельних контрактах як фактор підвищення економічної ефективності зовнішньоторговельних операцій. Валютно-фінансові умови зовнішньоторговельних операцій. Організація і проведення зовнішньоторговельних переговорів. Зустрічна торгівля як особливий вид зовнішньоторговельних операцій. Посередницька ланка у зовнішньоторговельних операціях. Зміст та особливості підготовки і реалізації договору консигнації. Організація і техніка операцій на міжнародних товарних біржах. Організація міжнародних товарних аукціонів. Міжнародні торги як особливий вид зовнішньоторговельних операцій. Укладання експортно-імпортних контрактів на поставку машин і устаткування. Особливості організації зовнішньоторговельних операцій з сировиною. Операції з торгівлі ліцензіями й іншими продуктами інтелектуальної власності. Франчайзинг. Інжинірингові послуги як об'єкт зовнішньоторговельних операцій. Організація операцій з міжнародного співробітництва щодо будівництва промислових об'єктів. Організація міжнародної торгівлі товарами подвійного використання. Лізинг у зовнішньоторговельних операціях. Операції з міжнародного туризму. Транспортне забезпечення зовнішньоторговельних операцій. Класифікація супровідних документів по зовнішньоторговельних операціях. Документарне оформлення експортно-імпортних операцій до країн світу. Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Григорова-Беренда Л. І. Теорія і практика зовнішньої торгівлі: навчальний посібник / Л. І. Григорова-Беренда, М. В. Шуба. 2-ге вид., випр., перероб. і доп. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 136 с.
2. Мазаракі А. А., Дугінець Г. В., Калюжна Н. Г. та ін. Міжнародний бізнес: еволюція, характеристики, форми реалізації: підручник: у 2 ч. Ч. 1 / за заг. ред. А. А. Мазаракі. Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. 424 с.
3. Тищенко В. Ф. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи: навчальний посібник / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 193 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: Лекції (оглядові / тематичні), семінарські / практичні, самостійна робота, консультації.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, письмові роботи, ситуаційні завдання);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.2. Назва. ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ ФАЛЬСИФІКАЦІЇ ТОВАРІВ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027.

Семестр. I

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Антюшко Д.П., канд. техн. наук, доц. каф. товарознавства і фармації.

Результати навчання. Здатність застосовувати знання щодо засобів і методів проведення ідентифікації в митних цілях; організації та процедури проведення різних видів ідентифікації; виявлення фальсифікації товарів при перетині через митний кордон України.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарознавство. Харчові продукти», «Товарознавство. Непродовольчі товари».

Зміст. Проблеми товарного ринку, що зумовлюють актуальність ідентифікації. Роль та значення ідентифікації у сфері товарного обігу. Законодавчо-нормативне регулювання ідентифікації. Міжнародні нормативно-правові акти у сфері ідентифікації товарів. Вимоги нормативних актів Євросоюзу та України та шляхи їх гармонізації. Види ідентифікації товарів. Особливості проведення ідентифікації в митних цілях. Показники, критерії, засоби та методи ідентифікації товарів. Особливості ідентифікації харчових продуктів. Ідентифікація непродовольчих товарів. Теоретичні засади виявлення фальсифікації

товарів. Види, способи, ознаки та різновиди фальсифікації. Взаємозв'язок ідентифікації та фальсифікації товарів. Критерії, методи, засоби виявлення фальсифікації товарів та вимоги до них. Методи виявлення та засоби запобігання фальсифікації харчових продуктів та непродовольчих товарів при перетині через митний кордон України.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 20.09.2015 № 771/97-ВР. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/771>.

2. Методи визначення фальсифікації товарів: підручник / А.А. Дубініна та ін. Київ : Центр навчальної літератури, 2021. 272 с.

3. Codex Alimentarius Commision. URL : www.codexalimentarius.net

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні, проблемні); практичні заняття (практичні дослідження, вирішення ситуаційних завдань).

Методи оцінювання:

— поточний контроль (тестування, опитування, перевірка індивідуальних завдань);

— підсумковий контроль — екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.3. Назва. МИТНІ ПРОЦЕДУРИ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027.

Семестр. I

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Караваєв Т.А., проф., д-р техн. наук, проф. каф. товарознавства та митної справи; Калуга Н.В., канд. хім. наук, доц. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Набуття та поглиблення знань і практичних навичок з організації і здійснення митного контролю та оформлення окремих видів товарів і розміщення їх у певні митні режими залежно від мети переміщення; предметів, товарів і транспортних засобів, що належать організаціям та особам, які користуються на території України митними пільгами, переміщуються окремими підприємствами.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарна номенклатура ЗЕД», «Електронна митниця», «Митна справа».

Зміст. Особливості митного контролю і митного оформлення окремих видів товарів: лікарських засобів; аудіовізуальних, радіоелектронних, високочастотних пристроїв та вимірювальних приладів; зброї, вибухових,

сильнодіючих отруйних речовин; комплектних об'єктів, товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності; транспортних засобів особистого користування, номерних вузлів та агрегатів, що належать громадянам; товарів, що переміщуються трубопровідним транспортом, тощо. Особливості митного оформлення товарів, які переміщуються окремими підприємствами. Особливості розміщення товарів у окремі митні режими: переробка на митній території, безмитна торгівля, митний склад. Митний контроль та митне оформлення предметів, транспортних засобів, що належать організаціям та особам, які користуються на території України митними пільгами. Порядок здійснення митного контролю за переміщенням через митний кордон України об'єктів флори і фауни. Митне оформлення товарів із застосуванням механізму «єдиного вікна».

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI (зі змін.). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
2. Рамкові стандарти безпеки та полегшення всесвітньої торгівлі (редакція 2021 р.): Стандарти Всесвітньої митної організації. URL: <http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/instruments-and-tools/tools/safe-package/safe-framework-of-standards.pdf?la=en>.
3. Деякі питання реалізації положень Митного кодексу України щодо надання авторизацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2022 р. № 1092 (зі змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1092-2022-п#n1969>

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- практичні заняття (вирішення практичних кейсів, заповнення митних декларацій на товари відповідно до мети переміщення та заявленого митного режиму).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (комп'ютерне тестування через систему дистанційного навчання MOODLE ДТЕУ, усне та письмове опитування, перевірка виконання практичних занять, ситуаційних завдань, підготовленого дайджесту, індивідуального завдання);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.4. Назва. ЕКСПЕРТИЗА В МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЛІ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027.

Семестр. II.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Караваєв Т.А., проф., д-р техн. наук, проф. каф. товарознавства та митної справи; Слізков А.М., проф., д-р техн. наук, проф. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування теоретичних знань і практичних навичок щодо опанування порядку проведення експертизи кількості та якості товарів, сировини і матеріалів, документальне оформлення результатів експертизи при здійсненні міжнародної торгівлі та застосуванні при митному контролі й оформленні.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарознавство», «Товарна номенклатура ЗЕД», «Митна справа».

Зміст. Характеристика й аналіз випадків призначення і проведення експертизи товарів, сировини і матеріалів у міжнародній торгівлі; основні поняття і терміни щодо експертизи; функції установ, що здійснюють експертизу товарів; характеристика видів експертиз; експертиза маркування та супровідних документів на товари; порядок проведення товарознавчої експертизи кількості та якості товарів; оформлення актів експертизи; рекламації як спосіб вирішення суперечок у міжнародній торгівлі; аналіз складових рекламаційного провадження; характеристика експертиз, які проводяться сюрвеєрами у міжнародній торгівлі; обладнання, послуги, інтелектуальна власність як об'єкти спеціальних видів експертиз в міжнародній торгівлі; підстави для призначення та особливості проведення митної експертизи товарів; організація експертної діяльності в системі Держмитслужби України; експертиза походження товарів; документальне оформлення та застосування результатів експертизи в митних цілях.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI (зі змін.). – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
2. Експертиза та митне оформлення товарів : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти / А.А. Мазаракі, Н.В. Мережко, Н.В. Калуга, Т.М. Коломієць, Т.А. Караваєв, В.В. Осієвська, С.В. Галько; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 368 с.
3. Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної митної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень Держмитслужби під час проведення досліджень (аналізів, експертиз) :

Наказ Міністерства фінансів України від 02.12.2016 № 1058 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1693-16#Text>

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні, проблемні); практичні заняття (практичні дослідження, вирішення практичних кейсів, документальне оформлення результатів експертизи).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (комп'ютерне тестування через систему дистанційного навчання MOODLE ДТЕУ, усне та письмове опитування, перевірка індивідуальних завдань);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська, англійська.

4.5. Назва. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2026/2027.

Семестр. II.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Осієвська В. В., доц., канд. техн. наук., доц. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування теоретичних знань і практичних навичок щодо теорії та методології управління якістю, принципів побудови та функціонування систем управління якістю, опанування нормативно-правових, організаційних та економічних питань щодо управління якістю.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Стандартизація, метрологія та управління якістю».

Зміст. Основні поняття і категорії у сфері управління якістю. Питання щодо вирішення проблем якості на сучасному етапі. Взаємозв'язок якості з успіхом та ефективністю розвитку національної економіки, конкурентоспроможності продукції, національним престижем країни. Значення та сутність управління якістю, управління якістю на рівні підприємства. Вітчизняний та міжнародний досвід з управління якістю. Методологічні засади управління якістю: загальні підходи та методи роботи щодо управління якістю, планування та контроль якості продукції, статистичні методи управління якістю. Практичні навички щодо організації робіт із забезпечення якості продукції шляхом розробки та впровадження систем якості у відповідності з рекомендаціями міжнародних стандартів ISO серії 9000. Витрати на якість, їх класифікація.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Мережко Н. В., Осієвська В.В., Мотузка Ю. М. Управління якістю: підручник Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун.-т, 2021. 328 с.
2. Калашнікова Х. І. Управління якістю : навч. посіб. / Х. І. Калашнікова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. Бекетова, 2023. 138 с.
3. Міжнародна організація зі стандартизації. Офіційний сайт. URL: <https://www.iso.org/sectors/management-services>.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та інноваційних методів навчання: лекції (тематична, проблемна); семінарські і практичні заняття (презентація, «мозкова атака», метод кейс-стаді, робота в малих групах та ін.).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування; усне і письмове опитування; перевірка презентації, індивідуальної роботи, задачі, ситуаційного завдання тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.6. Назва. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2027/2028.

Семестр. III.

Лектор, науковий ступінь, посада. Фокіна-Мезенцева К.В., проф., д-р екон. наук, проф. каф. міжнародного менеджменту.

Результати навчання. Формування сучасного економічного мислення та системи знань про економічну сутність управління ризиків у ЗЕД, практичного уміння і навичок розв'язання задач, оволодіння методологією проведення наукових досліджень з управління ризиками в ЗЕД та впровадження їх результатів у практичну діяльність.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Антикризовий менеджмент в міжнародному бізнесі», «Митна справа», «Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності».

Зміст. Причини та джерела виникнення ризиків. Ризики – утворювальні фактори при здійсненні ЗЕД. Класифікація та характеристика ризиків у сфері ЗЕД. Теоретико-методологічні засади управління ризиками в ЗЕД. Процес управління зовнішньоекономічними ризиками. Аналіз ризиків у сфері ЗЕД. Методи оцінки зовнішньоекономічних ризиків. Засоби та методи мінімізації зовнішньоекономічних ризиків. Міжнародні стандарти управління ризиками в орієнтованих на зовнішній ринок підприємствах. Трансфер ризиків при укладанні міжнародних контрактів. Страхування

ризиків при здійсненні міжнародних перевезень. Державна система регулювання зовнішньоекономічних ризиків.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Ризик-менеджмент: навчальний посібник для здобувачів спец. 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент» /З.Д. Калініченко. Дніпро: ДДУВС, 2023. 224 с.
2. Кущик А. П. Управління ризиками : навчальний посібник. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 119 с.
3. Стешенко О. Д. Ризикологія: Навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2023. 180 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та інноваційних методів навчання: тематичні та проблемні лекції, метод кейс-стаді, презентації, розв'язання творчих задач, самостійна робота студентів.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.7. Назва. МІЖНАРОДНЕ ТОРГОВЕ ПРАВО.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2027/2028.

Семестр. III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Тищенко Ю.В., доц. канд. юрид. наук, доц. каф. міжнародного, цивільного та комерційного права, заступник декана ФМТП.

Результати навчання. Формування у студентів комплексної системи знань з міжнародного торговельного права. Засвоєння студентами спеціальних правових знань у сфері правового регулювання міжнародної торгівлі, невід'ємно пов'язаних з їх професійною підготовкою, буде сприяти формуванню правничого світогляду, юридичного мислення, здатності аналізувати і визначати способи вирішення проблем міжнародного торговельного права.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Цивільне право», «Цивільний процес», «Господарське право», «Міжнародне приватне право», «Міжнародне публічне право», «Право Європейського Союзу».

Зміст. Поняття та джерела міжнародного торговельного права. ГАТТ / СОТ у міжнародній торгівлі. Регіональні інтеграційні об'єднання. Зона вільної торгівлі Україна - ЄС. Міжнародний валютний фонд та Група Світового Банку у регулюванні міжнародної торгівлі. Міжнародні комерційні договори (контракти) та право, що до них застосовується.

Правові засади розрахунків у міжнародному торговому праві. Відповідальність у міжнародному торговому праві. Захист прав і законних інтересів суб'єктів міжнародного торговельного права

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Шилепницький, П. Міжнародне економічне право: тестові завдання. Навч. посібник. Економічний факультет. Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2023. 65 с.
2. Мирошніченко В.О. Міжнародне приватне право у схемах і визначеннях: навч. посіб.. Київ: SBA Print, 2025. 142 с.
3. Мальський О. М. Міжнародне торговельне право: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 728 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові), семінарські/ практичні заняття (тренінг/ презентація/ дискусія/ комунікативний метод/ робота в малих групах).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне/ письмове опитування, тестування тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.8. Назва. АНАЛІТИКА BIG DATA

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2026/2027, 2027/2028.

Семестр. I-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Роскладка А.А., проф., д-р екон. наук, завідувач кафедри цифрової економіки та системного аналізу.

Результати навчання. Знання ключових понять аналізу великих даних, основних методів обробки збирання, обробки та аналізу даних із локальних джерел та хмарних середовищ. Практичні вміння використання веб-скрапінгу та виявлення логічних закономірностей у великих даних.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Технології аналізу даних», «Статистика».

Зміст. Поняття, сутність та ключові ознаки великих даних. Роль і місце великих даних у розв'язуванні аналітичних та дослідницьких задач. Екосистема *Big Data*. Сучасні підходи до обробки та збереження великих даних. Загальна схема аналізу великих даних. Відкриті дані. Аналіз великих даних з мережі Інтернет. Технології веб-скрапінгу. Системи *R*, *Power BI*, *Tableau* для інтелектуального та візуального аналізу даних. Технології *Hadoop*, *MapReduce*, *Spark* в аналізі великих даних.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Талах М.В. Технології обробки Big Data. Навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2024. – 454 с.
2. Mishra B.K., Kumar V., Panda S.K., Tiwari P. Handbook of Research for Big Data. Concepts and Techniques: CRC-Press, 2022. 389 p.
3. Zgurovsky M.Z., Zaychenko Y.P. Big Data: Conceptual Analysis and Applications. Springer, 2020. – 298 p.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематична, проблемна);
- практичні заняття (традиційні, робота в малих групах, інтерактивні онлайн-технології).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (перевірка індивідуальних завдань, тестування);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.10. Назва. ЕКСПЕРТИЗА КОШТОВНОСТЕЙ ТА АНТИКВАРІАТУ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2026/2027, 2027/20288.

Семестр. I-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Індутний В.В., доц., д-р геол.-мін. наук, проф. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування теоретичних знань та вироблення практичних навичок в оволодінні експертним інструментарієм з ідентифікації, атрибуції, оцінки якості, автентичності, прогнозування вартості коштовностей та антикваріату, а також при здійсненні митного контролю коштовностей та антикваріату під час їх переміщення через митний кордон України.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарознавство. Непродовольчі товари», «Товарознавство. Антикваріат».

Зміст. Законодавчо-нормативне регулювання експертизи коштовностей та антикваріату; особливості організації продажу коштовностей та антикваріату; види фальсифікації коштовностей та антикваріату, методи визначення їх автентичності; особливості оцінки коштовностей та антикваріату; експертиза та оцінка ювелірних виробів з дорогоцінних металів та дорогоцінних каменів; експертиза діамантів; експертиза дорогоцінних каменів органічного походження; експертиза творів образотворчого мистецтва; експертиза декоративно-ужиткових та історичних пам'яток; експертиза музичних інструментів; експертиза

пам'яток писемності та інформаційних пам'яток; експертиза природничих пам'яток.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Індутний В.В., Походяща О.Б. Експертиза пам'яток культури: підручник. Київ: Літера ЛТД, 2021. 516 с.
2. О.Б. Андріанова, С.О. Біскулова, О.В. Живкова, Т.Р. Тимченко, К.Є. Чуєва. Наука. Мистецтво. Студії. Освіта. Технологічні дослідження творів мистецтва з колекції Музею Ханенків: методичний посібник. Київ: Фенікс, 2019. 40 с.
3. Український мистецтвознавчий дискурс: колективна монографія / за заг. ред. В.В. Карпова; НАКККІМ. Рига: Izdevniecība "Baltija Publishing", 2020. 370 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні, проблемні), практичні заняття, самостійна робота студентів.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, перевірка виконання задач, ситуаційних завдань);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.11. Назва. ЕКСПЕРТИЗА ПАЛИВНО-МАСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ТА ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2026/2027, 2027/2028.

Семестр. I-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Жалдак М.П., доц. д-р філософії, доц. каф. товарознавства та митної справи, Комаха В.О., доц., канд. техн. наук, доц. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування системи знань щодо основних принципів та організаційних аспектів проведення експертизи паливно-мастильних матеріалів, а також основних підходів, прийомів, методів та методик проведення експертних досліджень транспортних засобів, принципів оцінювання технічного стану та ідентифікації транспортних засобів.

Набуття студентами навичок визначення показників якості нафтопродуктів і транспортних засобів методами, передбаченими нормативними документами; оцінювання відповідності показників якості паливно-мастильних матеріалів і транспортних засобів встановленим вимогам; формулювання висновків щодо відповідності властивостей

нафтопродуктів технічним параметрам транспорту і механізмів; оцінювання технічного стану транспортних засобів; здійснення експертизи паливно-мастильних матеріалів та транспортних засобів і формулювання висновків за її результатами.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарознавство. Непродовольчі товари», «Товарознавство. Транспортні засоби», «Експертиза в міжнародній торгівлі», «Хімія», «Фізичні методи дослідження», «Матеріалознавство та основи технології виробництва товарів».

Зміст. Види паливно-мастильних матеріалів і технічних рідин. Класифікація різних видів палива і мастильних матеріалів. Нормативно-правова база експертизи паливно-мастильних матеріалів. Вимоги до якості. Методологія визначення показників якості паливно-мастильних матеріалів. Ідентифікаційна експертиза паливно-мастильних матеріалів і технічних рідин.

Загальна характеристика експертизи транспортних засобів. Технічний огляд як початковий етап експертизи транспортних засобів, визначення його ідентифікаційних, технічного стану, обсягу і характеру пошкоджень, пробігу та інших показників. Оформлення результатів експертизи транспортного засобу.

Товарознавча оцінка технічного стану транспортного засобу. Базис оцінки транспортних засобів. Підходи та методи оцінки транспортних засобів: порівняльний, витратно-порівняльний, витратний.

Особливості ідентифікації автотransпортних засобів. Ідентифікаційний номер VIN як визначальний фактор визначення типу, моделі, версії транспортного засобу, року його виготовлення, комплектності, робочого об'єму двигуна тощо.

Визначення вартості транспортних засобів і їхніх складових частин. Особливості визначення вартості відновлювального ремонту для транспортних засобів. Визначення вартості матеріального збитку, завданого власнику транспортного засобу та коефіцієнта втрати товарної вартості транспортного засобу.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Про внесення змін до Технічного регламенту щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, судових та котельних палив: ПКМУ від 16 березня. 2022 р. № 292. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/292-2022-%D0%BF#Text>

2. Паливо-мастильні матеріали, технічні рідини та системи їх забезпечення : навч. посіб. / В. Я. Чабанний, М. І. Черновол, Є. К. Солових [та ін.] ; ред. В. Я. Чабанний. Кропивницький : ЦНТУ, 2022. 486 с.

3. Локомотивні експлуатаційні матеріали: Навч. посібник. Ч. 2. Оливи та мастила / Д. С. Жалкін, С. Г. Жалкін, В. Г. Пузир, О. О. Анацький. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 135 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- практичні заняття (практичні дослідження, ситуаційні завдання).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, перевірка ситуаційного завдання);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська, англійська.

4.15. Назва. МИТНА ЛОГІСТИКА.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2026/2027, 2027/2028.

Семестр. I-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Караваєв Т.А. проф., д-р техн. наук, проф. каф. товарознавства та митної справи;

Результати навчання. Здобуття теоретичних знань і практичних навичок застосування логістичних підходів для раціоналізації і спрощення виконання митних при переміщенні товарів і транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарна номенклатура ЗЕД», «Логістика», «Електронна митниця», «Митні процедури».

Зміст. Вивчення специфіки логістичного підходу до управління товарними і матеріальними потоками. Логістична організація митної справи в Україні: сутність, основні підходи і напрями реалізації. Характеристика цілей митної логістики та способів їх досягнення в митній системі України. Характеристика логістичних потоків експортно-імпортних операцій як об'єктів митного оформлення і контролю. Аналіз компонентної, функціональної та регіональної структури митної логістики в Україні. Принципи побудови та функціонування митних логістичних систем. Інформаційне забезпечення митних логістичних систем. Класифікація та вивчення макрологістичних і мікрологістичних митних систем. Характеристика метарівня, мезорівня, макрорівня, мікрорівня та локального рівня митної логістики в Україні. Логістизація митного контролю та оформлення товарів в Україні. Раціоналізація й оптимізація потоків митного оформлення та пропуску товарів. Аналіз логістичних ланцюгів митного контролю та оформлення товарів і логістичного потенціалу на прикладі митниці або регіону.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI (зі змін.). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
2. Рамкові стандарти безпеки та полегшення всесвітньої торгівлі (редакція 2021 р.): Стандарти Всесвітньої митної організації. URL: <http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/instruments-and-tools/tools/safe-package/safe-framework-of-standards.pdf?la=en>.
3. Деякі питання реалізації положень Митного кодексу України щодо надання авторизацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2022 р. № 1092 (зі змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1092-2022-п#n1969>

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- практичні заняття (робота у малих групах).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, перевірка підготовлених індивідуальних завдань);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.16. Назва. МІЖНАРОДНЕ ТЕХНІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2026/2027, 2027/2028.

Семестр. I-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Мережко Н.В., проф., д-р. тех. наук, зав. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування системи знань щодо ролі системи технічного регулювання в умовах глобалізації економічних процесів, характеристики міжнародних угод, законодавчого і нормативно-правового забезпечення міжнародного технічного регулювання.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Зовнішньоекономічна діяльність».

Зміст. Система міжнародного технічного регулювання в умовах глобалізації економічних процесів. Складові міжнародного технічного регулювання: стандартизація, метрологія, оцінка відповідності та акредитація, ринковий нагляд. Концепція розвитку системи технічного регулювання.

Зовнішні та внутрішні чинники впливу на систему технічного регулювання. Законодавчо-нормативне забезпечення системи технічного регулювання. Міжнародні організації та угоди у сфері міжнародного технічного регулювання.

Європейська модель розвитку системи технічного регулювання – правила, принцип створення єдиного ринку. Вимоги ЄС до експортерів та імпортерів товарів. Основні регуляторні аспекти функціонування спільного ринку Європейського Союзу. Системи ЄС щодо оповіщення про небезпечні товари RAPEX, RASSF. Міжнародні глобальні стандарти щодо безпечності та якості товарів. Стандарти BRC, IFS, GlobalGap, стандарти комісії Codex Alimentarius.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. «Блакитна настанова» щодо впровадження правил Європейського Союзу щодо продукції. К.: Департамент технічного регулювання, 2018. 160 с.
2. Білецький Е. В. Основи технічного регулювання : підручник / Е. В. Білецький, О. Т. Дорошин, Н. В. Притульська, С. Т. Черепков, Д. А. Янушкевич; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2-ге вид., зі змінами та допов. К. : КНТЕУ, 2019. 619 с.
3. Угода Світової організації торгівлі про технічні бар'єри в торгівлі: затверджена Рішенням Ради від 22 груд. 1994 р. № 94/800/ЄС (Official Journal L 336, 23/12/1994 P. 0001-0002).

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- практичні заняття (вирішення ситуаційних завдань).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, опитування, перевірка індивідуального завдання);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.20. Назва. УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНОЮ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2026/2027, 2027/2028.

Семестр. I-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Мельник Т.М., проф., д.е.н., зав. каф. міжнародного менеджменту.

Результати навчання. Формування цілісної уяви про систему управління міжнародною конкурентоспроможністю; оволодіння методологічними підходами до оцінки та аналізу рівня міжнародної конкурентоспроможності товару, підприємства, регіону, країни; розробка варіантів управлінських дій і рішень, здійснення їх скринінгу і відбору оптимальних рішень на основі критеріїв витрат, ефективності, рівня ризику; діагностування, оцінювання та прогнозування рівня міжнародної конкурентоспроможності підприємства з урахуванням змін внутрішнього і зовнішнього середовища.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Менеджмент», «Моделювання фінансово-господарської діяльності підприємства», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», «Організація зовнішньоторговельних операцій».

Зміст. Міжнародна конкурентоспроможність підприємства. Конкурентоспроможність товару як пріоритетний компонент в системі формування міжнародної конкурентоспроможності підприємства. Управління конкурентоспроможністю послуг в умовах постіндустріального розвитку. Методологія оцінки міжнародної конкурентоспроможності підприємства. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства. Інноваційні процеси в системі формування міжнародної конкурентоспроможності підприємства. Діджиталізація світового господарства та її вплив на управління міжнародною конкурентоспроможністю. Злиття та поглинання в системі підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємства. Участь у міжнародних виробничих мережах як напрям посилення міжнародної конкурентоспроможності підприємства. Реверс потреб як фактор трансформації системи управління міжнародною конкурентоспроможністю. Напрями посилення міжнародної конкурентоспроможності вітчизняних підприємств в умовах торговельно-економічних війн.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Єрмакова О. А., Козак Ю. Г. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 312 с.
2. Шевченко Л. С. Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства): навчальний посібник. Харків: Право, 2022. 256 с.
3. Стройко Т. В. Управління міжнародною конкурентоспроможністю: навчальний посібник. Миколаїв: видавець Румянцева Г. В., 2023. 180 с..

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Проблемні та тематичні лекції, семінарські заняття із використанням презентацій,

дискусій, роботи в малих групах, вирішення кейсів, застосування елементів дистанційного навчання.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (усні та письмові опитування, тестування, перевірка презентацій, доповідей, групових проєктів, ситуаційних завдань, задач, кейсів);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.